

OBSAH

MEZI SVĚTY: KOSTELNÍK A HAJNÝ MARTIN CIRBES 7

NAD ŽELEZNOU BRÁNOU 17

Nejdek v období středověku

VESNICE A JEJÍ KOMUNITA 23

Proměny Nejdku v období raného novověku

Vesnice v 16. století 24

Vesnice v 17. století 29

Vesnice v 18. století 33

Rychtář a vesnická samospráva 34

VESNICE A JEJÍ KRAJINA 41

Krajina kolem vesnice v předmoderním období

Pole, louky a zahrady 42

V obklopení lesa 43

Mezi potoky 55

CESTA DO KRAVAŘSKA 59

Nejdek jako součást historického regionu Kravařsko

Jazyk 52

Lidé a krajina 66

Lidový oděv 70

USEDLOSTI V NEJDKU 77

Rolnické usedlosti a jejich majitelé v 17. - 19. století

Domy a jejich příběhy 78

ŠKOLA 161

Osudy nejdecké školy v 18.–20. století

Venkovská škola na sklonku 18. století	162
Stavba nové školy	166
Nejdečtí učitelé v první pol. 19. století	169
Mezi rokem 1848 a Velkou válkou	172

KOSTEL 177

Náboženský život mezi barokem a 19. stoletím

Osudy dřevěného kostela	178
Barokní přestavba a kostel v druhé pol. 18. století	181
Filiální kostel sv. Urbana v první pol. 19. století	186
Duchovní správa a náboženský život	188

VESNICE PŘED VELKOU REVOLUCÍ 195

Vesnice v první polovině 19. století

Život ve vesnici ve světle obecních účtů	196
Zápas s ohněm	201

OD SAMOSTATNÉ OBCE K VZNIKU ČSR 205

Nejdek v letech 1848–1918

Poslední dny “středověké” vesnice	206
Společenské a národnostní proměny v druhé pol. 19. století	209
Sbor dobrovolných hasičů	215
Vesnice a Velká válka	216

OD VZNIKU ČSR K ZÁBORU SUDET 225

Nejdek v letech 1918–1938

Národnostní poměry	229
Hospodářství	234
Politický zápas	237
Poslední dny před Mnichovem	240

V ŘÍŠSKÉ ŽUPĚ SUDETY	245
Nejdek v letech 1938–1945	
Mnichovská dohoda a zábor Sudet	246
Vesnice a nacistická ideologie	249
 OD ZÚČTOVÁNÍ K ÚNOROVÉMU PŘEV RATU	259
Nejdek v letech 1945–1948	
Německé obyvatelstvo Nejdku v letech 1945–1946	263
Konfiskace německého majetku a demografická proměna vesnice	268
Vysídlení	276
<i>“Spílali nám do Čechofilů”</i> Případ Marie a Otto Kleibera	278
<i>“Jako potomek mého praděda”</i> Případ Leopolda Rauppacha	282
Cesta k únorovému převratu	285
 VESNICE POD VLÁDOU KOMUNISTICKÉ STRANY	287
Nejdek v letech 1948–1989	
JZD a kolektivizace vesnice	290
Kamenolom	295
MNV a správa obce	298
Spolky a společenský život vesnice	300
Školství	312
Život ve vesnici po roce 1968	313
Zhroucení komunistického režimu	318
 CESTA KE SMÍŘENÍ	321
 SEZNAM ZKRATEK	323
 PRAMENY A LITERATURA	323
 ZUSAMMENFASSUNG	330